

4. november 2021

Nick Hækkerups misforståelse af dokumentbegrebet

Til Folketingets retsudvalg

Under den netop afholdte pressekonference vedr. SMS håndtering og journalisering, udtalte justitsminister Nick Hækkerup følgende:

- Den klare hovedregel er, at sms'er ikke skal journaliseres, siger Nick Hækkerup.

Denne udtalelse strider efter min vurdering mod forarbejderne til Offentlighedsloven (Bet. 1510 om Offentlighedsloven) hvoraf følgende fremgår:

11.1.2. Særligt om e-mail og sms-beskeder

Om rækkevidden af det i pkt. 11.1.1 anførte bemærker kommissionen, at formløse noteringer, som en offentligt ansat nedfælder på gule "post-it"-etiketter og lignende løse lapper – f.eks. i forbindelse med en sags behandling eller under en telefonsamtale – ikke kan anses for omfattet af lovens dokumentbegreb.

Dette beror på, at sådanne lapper mv. ikke fra en almindelig betragtning kan sidestilles med egentlige skriftlige dokumenter og aktstykker, og de bliver kommissionen bekendt da heller ikke i praksis bevaret eller journaliseret på den pågældende sag.

Det er endvidere kommissionens opfattelse, at heller ikke formløse noteringer, som en offentligt ansat foretager i forbindelse med et møde i f.eks. et udvalg, og som den pågældende overgiver til et andet medlem af udvalget under mødet, kan betragtes som dokumenter i offentlighedslovens forstand.

Kommissionen har i forlængelse af det anførte om formløse noteringer overvejet spørgsmålet om, hvorvidt sms-beskeder, som en offentligt ansat afsender eller modtager på en mobiltelefon, der tilhører ansættelsesmyndigheden, og som vedrører en sag i den pågældende forvaltningsmyndighed, er omfattet af lovens dokumentbegreb.

Det er kommissionens opfattelse, at sms-beskeder af den nævnte karakter for en principiel betragtning og under hensyn til, at lovens dokumentbegreb er teknologineutralt og således gælder uanset det pågældende materiales form og det bærende medie, vil kunne være omfattet af lovens dokumentbegreb. Denne principielle betragtning skal også ses i lyset af, at sms-beskeder i visse tilfælde vil erstatte elektronisk post (e-mail), der efter omstændighederne vil være omfattet af offentlighedslovens dokumentbegreb. Som eksempel på en sms-besked, der vil være omfattet af offentlighedslovens dokumentbegreb, kan nævnes en sms-besked, der indeholder et afslag på en anmodning om aktindsigt, der er fremsendt ved en sms-besked.

Det er på denne baggrund kommissionens opfattelse, at e-mail og sms-beskeder er omfattet af lovens dokumentbegreb, hvis den enkelte e-mail eller sms-besked indeholder oplysninger om faglige vurderinger eller oplysninger om en sags faktiske grundlag. I de tilfælde, hvor der – efter lovudkastets § 13 eller en ulovbestemt retsgrundsætning, jf. nærmere kapitel 13 – gælder en notatpligt i forhold til den pågældende sms-besked eller e-mail, må sms-beskeden eller e-mailen også anses for omfattet af dokumentbegrebet. Det vil således bl.a. være tilfældet, hvis sms-beskeden eller e-mailen må karakteriseres som et væsentligt sagsekspeditionsskridt, f.eks. ved at myndigheden med en sms-besked meddeler borgeren en afgørelse i en sag.

Det er dog kommissionens opfattelse, at sms-beskeder og e-mail i lighed med de ovenfor nævnte formløse noteringer mv. kan have en sådan ”formløs” karakter, at de ikke kan anses for omfattet af lovens dokumentbegreb. Om det er tilfældet vil bero på en konkret vurdering af indholdet og karakteren af den

enkelte sms-besked eller e-mail sammenholdt med indholdet og karakteren af den sag, som sms-beskeden eller e-mailen vedrører.

Jeg tillader mig at erindre Folketinget om at Offentlighedsloven er vedtaget af Folketinget på baggrund af det lovforberedende arbejde, herunder Betænkning 1510. Jeg bemærker ligeledes at Folketingets Ombudsmand i sin vejledning udtaler:

4.1 Offentlighedslovens dokumentbegreb

Offentlighedslovens dokumentbegreb skal forstås i meget vid betydning og omfatter både egentlige skriftlige dokumenter vedrørende en sag og materiale, der kan sidestilles med sådanne dokumenter, og som har været undergivet administrativ sagsbehandling i den pågældende myndighed. Det er således uden betydning for journaliseringspligten, om dokumentet foreligger på papir eller elektronisk, f.eks. i form af en e-mail, et dokument vedhæftet en e-mail eller en sms-besked.

Jeg vil derfor opfordre Folketingets retsudvalg til at se på hvorvidt Justitsministeren med sin fortolkning ” **Den klare hovedregel er, at sms'er ikke skal journaliseres**”, de facto bryder loven.

Der lægges naturligvis til grund, at SMS beskeden er relateret til en konkret sagsbehandling, som beskrevet i Betænkningen og Ombudsmandens vejledning.

Må jeg høre fra Retsudvalget

(Mailen må offentliggøres)

Med venlig hilsen

Stud. jur

Erik Lang
Fredsted Skovvej 15
6040 Egtved
Mobil: 2160 5206